

ציונות ודמוקרטיה: סוד כוחו של המפעל הציוני

האם מדינת ישראל היא דמוקרטיה מיסודה?

מדינה יהודית יש רק אחת

ישראל היא אומנם מדינה יהודית ודמוקרטית, אך לא זו "הגדרתה". ההגדרה היא "מדינה יהודית",
נקודה

מאת ישראל אומן — ט' באייר ה'תשפ"ג (30/04/2023 20:14)

מאת

טענת היסוד: שורשי הדמוקרטיה הישראלית נמצאים במהפכה הציונית של הרצל ובתפיסותיה הדמוקרטיות

מה הקשר בין דמוקרטיה ולאומיות?

הלאומיות במאה ה-19:

- תנועות של אזרחים שתובעים ריבונות, על חשבון שלטון מלוכני או אימפריאלי

- שואפת להשגת חופש פוליטי לכלל האזרחים לצרכי הגדרה עצמית

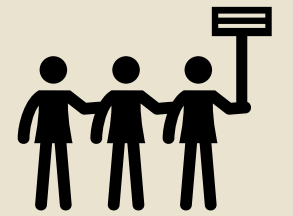
- סיפור קולקטיבי חדש להמוני אנשים שמדברים בשפות שונות

- גישה מכילה שמבקשת להרחיב כמה שאפשר את ציבור האזרחים

- יצירת מסגרת פוליטית חדשה לקבלת ההחלטות של ציבור האזרחים החדש

לאומיות ודמוקרטיה: חיבור הגיוני

תביעת ריבונות ----- < שלטון העם

חופש פוליטי ----- < זכויות אזרח

סיפור קולקטיבי ----- < הסכמה לכללי המשחק

גישה מכילה ----- < זכות הצבעה לכולם

מסגרת פוליטית חדשה --- < פוליטיקה מפלגתית

אלטנווילנד

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

לסיכום

בית לאומי דמוקרטי-ליברלי:

התשובה לבעיה היהודית

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

דמוקרטיה ייצוגית עם מוסדות נבחרים:

"הדבר החשוב ביותר שקרה מבחינה עקרונית, ושאוּלי בכלל לא שמו לב אליו, היה כשהנהגתי את שיטת הייצוג, כלומר את האספה הלאומית. הקונגרס הבא יהיה מורכב אפוא רק מצירים נבחרים." (יומן אישי, 3.9.1897)

"המוסדות עדיין לא נקבעו בכמה פרטים, אלא במרומז, וזקוקים לשכלולים, אבל הם קיימים. העם היהודי יכול להרחיב אותם, לחזק אותם ולהשתמש בהם. שום אדם מבינינו אין לומר עליו עוד, שאי־אפשר בלעדיו. אם מישהו מאתנו ילך לעולמו או יפרוש מן השורות, העניין יוסיף להתקדם הלאה." (נאום הפתיחה בקונגרס החמישי, 26.12.1901)

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

שלטון העם (היהודי)

"לא יקום שלטון העובר בירושה. אין אנו יכולים להיראות מגוחכים בעיני העולם. הדבר עלול להיראות כאילו השלטון נקנה תמורת כסף. לא יבוא השליט השני מבית רוטשילד ולעולם לא יבוא הבן על מקומו של האב. כל יהודי יוכל להיות השליט שלנו" (יומן הרצל, 13.6.1895)

"האומה, מעצם מהותה היא מקור כל ריבונות. ושום איש או קבוצת אנשים, אינו זכאי לסמכות כלשהי שאינה נובעת בפורש מן האומה." (המהפכה הצרפתית, מגילת זכויות האזרח, סעיף 3)

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

הגבלת השלטון וחירות הפרט:

"איש לא יהיה חייב לציית לשלטון אלא בעניינים שהם הכרחיים לקיום המדינה ולקיום הסדר הציבורי. והעניינים ההכרחיים הללו ייקבעו בחוקה מסודרת, ולא על פי נטיית הלב המשתנה של אדם אחד או כמה אנשים" (יומן אישי, 14.6.1895)

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

שוויון זכויות למיעוטים

כל אדם יהיה חופשי ובלתי־מוגבל באמונתו או בכפירתו, כמו בלאומיותו. ואם ישבו בתוכנו גם בני אמונה אחרת, בני לאום אחר, נעניק להם הגנת כבוד ושוויון־זכויות חוקי. (מדינת היהודים, עמ' 66)

צוואתי לעם היהודי: בנו את מדינתכם כך שהזר ירגיש טוב בתוכם.

(יומן אישי, 26.8.1899)

היסודות הדמוקרטיים של התנועה הציונית

שוויון זכויות לנשים

"בחברה החדשה שלנו לנשים יש שוויון זכויות מלא. זכות הנשים לבחור ולהיבחר

מובנת אצלנו מאליה." (אלטנוילנד, 1902)

שנת מתן זכות הצבעה כללית לנשים:

1893 – ניו זילנד

1902 – אוסטרליה

1906 – פינלנד

1913 – נורבגיה

1918 – קנדה, גרמניה, פולין, בריטניה

1920 – ארה"ב

1932 – ברזיל

1944 – צרפת

1945 – איטליה

1947 – יפן, ארגנטינה

1949 – סין, הודו